

VILSANDI RAHVUS- PARK

2015. aasta külastaja-
uuringu tulemused

Metoodika

Külastajauuringud viiakse enamikul aladel läbi samal aastal ja ühtsetel alustel. Kasutatav andmekogumismeetod on kohapeal küsitleja juhendamisel täidetav küsimustik. Valimisse kuuluvad 15-aastased ja vanemad külastajad. Kõikidel aladel kasutatakse standardankeeti, kuhu võib lisada alakeskseid küsimusi.

Kasutatud metoodikad on kirjeldatud käsiraamatus „Külastajate seire loodusaladel- Põhjamaade ja Balti riikide kogemusel põhinev käsiraamat“. Raamat on internetis kättesaadav aadressil:

<http://loodusegakoos.ee/files/Kulastajate%20seire%20loodusaladel.pdf>

2015. aastal korraldati külastajauuring kokku 24 RMK majandataval looduslal.
2015. aastal koguti Vilsandi rahvuspargis 298 ankeeti.

Tulemused

Vilsandi rahvusparki külastajatest 41% on meessoost ja 59% naissoost. 26% kõikidest külastajates kuuluvad vanusegruppi 35–44-aastased, järgnevad 25–34-aastased (25%), 45–54-aastased (23%), 55–64-aastased (12%), 15–24-aastased (8%) ja üle 65-aastased (6%). Kõrgharidusega inimesi oli 66%, keskeriharidusega 19%, keskharidusega 12% ja põhiharidusega 3%.

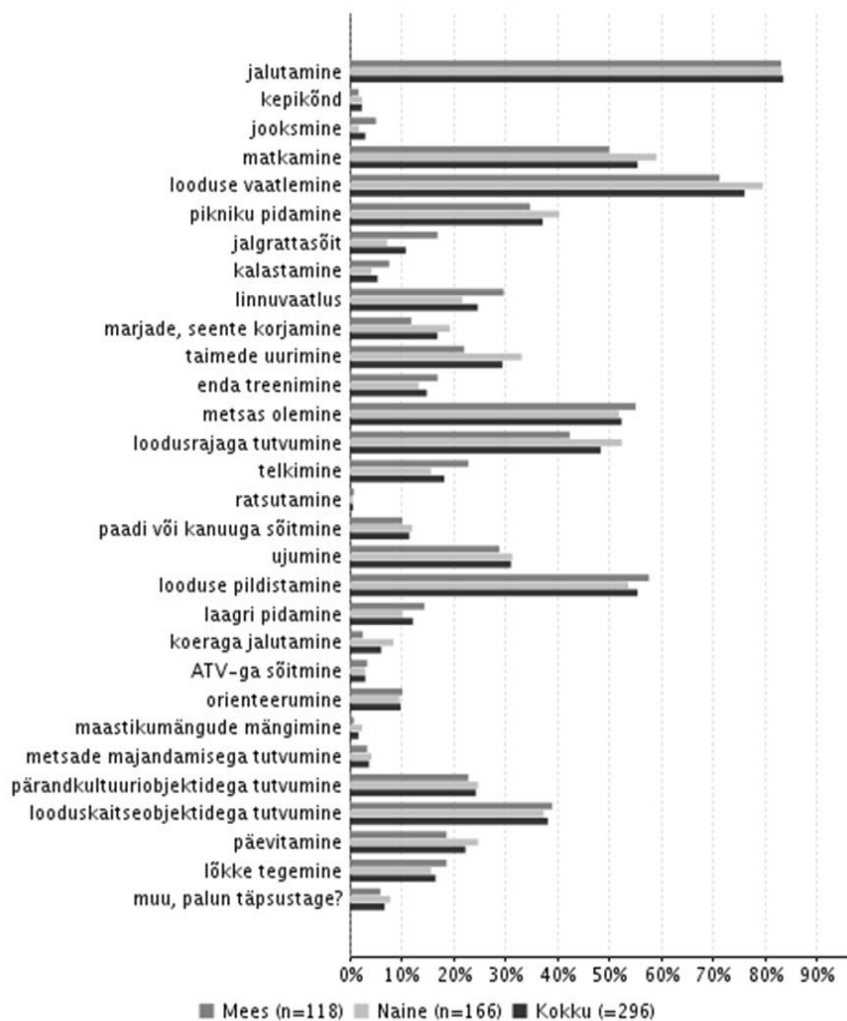
Rahvusparki külastajatest 73% elab Eestis; järgnevad Saksamaa (5%), Soome (4%), Leedu (3%); võrdset 2%-ga Läti, Šveits, Venemaa, Tšehhi ning 1%-ga Holland, Ühinenud Kuningriigid, Rootsi ja Poola. Suurim külastajatehulk elab järgmistes omavalitsustes: Tallinna linn (28%), Tartu linn (17%), Kuressaare linn (10%), Kihelkonna vald (4%), Lääne-Saare vald (3%).

Rahvusparki külastati peamiselt 2-5 inimese seltskonnas (67%), järgnevad 6 või enama inimese seltskonnad (25%) ja üksinda külastajad (8%). Vähemalt igas kolmandas seltskonnas viibis ka alla 15-aastaseid külastajad. Seltskond koosnes peamiselt oma pere liikmetest (50%) ja sõpradest (33%) (Tabel 1). Vilsandi rahvuspark oli reisi ainus või kõige tähtsam sihtpunkt 37%-le vastanutest.

Tabel 1. Seltskonna koosseis.

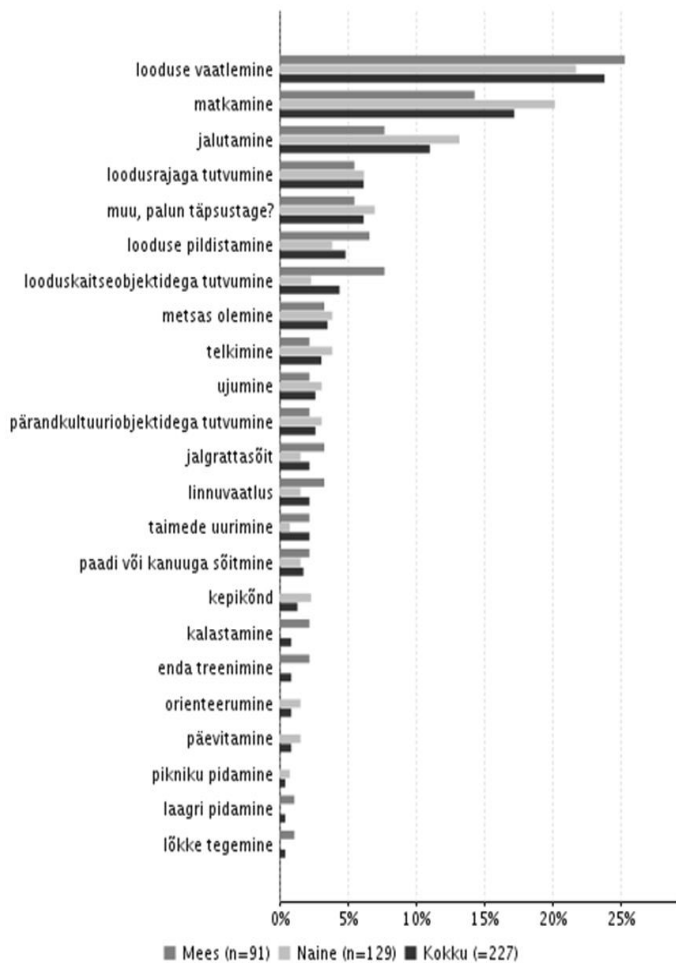
Seltskonna koosseis	tk.	%
oma pere liikmed	133	50
teised sugulased	11	4
sõbrad	87	33
töökaaslased	6	2
klass	3	1
kutse- või ülikooli õpilasgrupp	3	1
organiseeritud tegevusi pakkuva ettevõtte kliendid	5	2
klubi, ühing vms	13	5
teised, kes?	4	2
Kokku	265	100

Peamised tegevused, kus vastanud selle külastuse ajal osalesid või kavatsesid osaleda olid jalutamine, looduse vaatlemine, looduse pildistamine, matkamine, metsas olemine, loodusrajaga tutvumine, Looduskaitseobjektidega tutvumine, pikniku pidamine, ujumine (joonis 1).

Joonis 1. Peamised tegevused, milles vastanud osalesid või kavatsesid osaleda selle külastuse ajal.

Kõige olulisemateks tegevusteks pidasid külastajad looduse vaatlemist, matkamist ja jalutamist (Joonis 2).

Joonis 2. Kõige olulisem tegevus selle külastuse ajal.

Vilsandi rahvuspargi tähtsamad loodushoiuobjektid olid Vilsandi rahvuspargi teabepunkt (46% vastanutest külastas või kavatses külastada seekordse külastuse jooksul), Harilaiu puhkekoht (38%), Vilsandi matkarada (37%), Harilaiu matkarada (33%), Vikati teabetuba ja lõkkekoht (27%). Keskmiselt külastati külastuse jooksul 3,17 objekti.

Vilsandi rahvuspargi külastusest 62% tehakse suvel (juuni-august), 20% kevadel (aprill-mai), 13% sügisel (september-november) ning 6% talvel (detsember-märts).

Päevaseid külastajaid oli 58% kõigist külastajatest ja nad viibisid alal keskmiselt 4,2 tundi. Ööbijaid oli 42% ja nad viibisid alal keskmiselt 2,8 ööpäeva (mediaan 2 ööpäeva). Ööbijatest 44% veetis alal ühe öö, 32% kaks ning võrdset 6% kolm ja neli ööd. Peamiselt kasutati ööbimiseks RMK telkimisaladid ning lõkkekohti (52%), majutustevõtet (17%) ja oma suvilat (13%). Esimest korda Vilsandi rahvuspargis viibijaid oli 57% külastajatest.

Alale saabumiseks kasutatakse ülekaalukalt sõiduautot (86% vastanutest). Rahvuspargis liigub 62% külastajatest autoga, 15% jalgsi, 5% rattaga ja võrdset

2% haagissuvila või matkabussiga, tellitud bussiga, praamiga ja kanuu, süsta või sõudepaadiga (tabel 2). 10% vastanutest oli märkinud, et liikus rahvuspargis millegi muuga (mootorpaat, kaater, purjejaht, liinipaad, paat).

Külastajatest 49% oli saanud infot tuttavatelt, sõpradelt või sugulastelt; 31% kaartidelt, 26% RMK kodulehelt.

Rahakasutuse hindamiseks paluti vastajatel arvestada kulusid, mida nad on teinud või kavatsevad teha rahvuspargi ja selle ümbruskonnas seekordse reisi jooksul. 39% rahvuspargis käinutest kinnitas, et oli seekordse külastusega seoses raha kulutanud. Külastajad kulutasid keskmiselt 75,38 eurot külastuskorra kohta (mediaan 39,83 eurot). Kõige enam kulutati raha ostudele bensiinjaamadest, ostudele kauplustest ja majutusele.

Külastajate tähtsamad puhkusemotiivid olid ilusad maastikud, looduse tunnetamine, mürast ja saastest eemal viibimine, meelerahu, stressi maandamine ja viibimine oma seltskonnaga.

Üldiselt hinnati rahvuspargi teenuste ja rajatiste kvaliteeti ning keskkonda positiivselt. Parimaks hindasid ala külastajad ala nauditavust, puutumata looduse kvaliteeti, üldist puhtust ja üldist turvalisust. Halvima hinnangu andsid külastajad erivajadustega inimestega arvestava taristu, ettevõtjate pakutavate teenuste, teedevõrgustiku, viidastuse, jäätmemajanduse korraldamise ning kirjaliku infomaterjali ja trükiste kvaliteedile.

Teenuste ja rajatiste hulgaga tervikuna oli rahul 87% vastajatest. Kõige madalama hinnangu andsid külastajad ettevõtjate pakutavate teenuste, vaatetornide, erivajadustega inimestega arvestava rajatiste, telkimisalade, viidastuse ja vaateplatvormide hulgale.

Vilsandi rahvuspargi külastus vastas üldjoontes külastajate eelnevatele ootustele nii looduskeskkonna, puhkekohtade-rajatiste kui ka harrastusvõimaluste osas, kolmest kõige kõrgemalt hinnati looduskeskkonna vastavust ootustele, kolmest kõige madalamalt hinnati harrastusvõimaluste vastavust ootustele (27% oli vastanud „ei see ega teine“). Külastust potentsiaalselt häirivaid tegureid hinnati võrdlemisi madalalt.

85,05% külastajatest tundsid, et tänu Vilsandi rahvuspargi seekordsele külastusele suurenes nende sotsiaalne, vaimne ja füüsiline heaolu. Kolmest näitajast enim suurenes vaimne (psühholoogiline) heaolu.

Vilsandi rahvuspargi võrreldav külastajarahuloluindeks oli 4,31 (üleriigiline loodusalade külastajarahuloluindeks oli 4,40).